

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	Godišnji izvještaj o telekomunikacijskoj opremi, mreži i uslugama (TEKOM/G)
1. Kontakt	
1.1 Nadležna institucija	FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU
1.2 Nadležna organizaciona jedinica	Sektor poslovnih statistika Odsjek za statistiku usluga i vanjske trgovine
1.3 Kontakt osoba	1. Sanja Ambrožić 2. Elvir Juljević
1.4 Funkcija kontakt osobe	1. Pomoćnik direktora za sektor poslovnih statistika 2. Stručni savjetnik za statistiku komunikacija i informatičko društvo
1.5 Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki br. 26, 71000 Sarajevo
1.6 Kontakt e-mail adresa	1. sanja.ambrozic@fzs.ba 2. elvir.juljevic@fzs.ba
1.7 Broj telefona	1. +387 33 407-031 2. +387 33 407-030
1.8 Broj faksa	+387 33 226-151
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1 Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	-
2.2 Datum posljednje objave metapodataka	-
2.3 Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	-
3. Prezentacija statistike	
3.1 Opis metapodataka	Automatske telefonske centrale (međunarodne, tranzitne i pristupne), javne telefonske govornice sa automatskom naplatom, broj iznajmljenih linija, broj glavnih telefonskih linija, broj glavnih telefonskih linija koje služe domaćinstvima, pretplatnici u mobilnoj telefonskoj mreži, internet pretplatnici, ISDN pretplatnici, DSL pretplatnici; ukupni pozivi fiksne telefonije, pozivi od fiksne mreže ka mobilnoj mreži, ukupni pozivi mobilne telefonije, pozivi unutar mobilne mreže, pozivi od jedne mobilne mreže ka drugoj mobilnoj mreži, pozivi od mobilne mreže ka fiksnoj mreži, širokopojasni internetski promet u GB, međunarodni pozivi - dolazni i odlazni; broj SMS i MMS poruka.
3.2 Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine (KD BiH 2010), koja je zasnovana na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2
3.3 Sektor obuhvaćenog istraživanja	Poslovni subjekti registrirani prema KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) u oblasti telekomunikacija u području J, u razredima 61.10. – Djelatnosti žičane telekomunikacije, 61.20 – Djelatnosti bežične telekomunikacije i 61.90 – Ostale telekomunikacijske djelatnosti.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

3.4 Statistički koncepti i definicije	<p>Telekomunikacijska usluga jest usluga prijenosa, slanje ili primanje znakova, signala, pisanog teksta, slika, govora i zvukova ili priopćenja bilo koje prirode koja se pruža žičanim, svjetlosnim, bežičnim ili drugim elektromagnetskim sistemom uključujući omogućavanje upotrebe tih sistema kao cjeline ili djelomično davanjem u najam, prodajom ili na drugi način.</p> <p>Nepokretna mreža jest telekomunikacijska mreža kod koje je međusobna povezanost svih elemenata ostvarena žičano.</p> <p>Pokretna mreža jest telekomunikacijska mreža kod koje je međusobna povezanost nekih elemenata ostvarena bežično te se time omogućuje uspostavljanje veza i u uvjetima fizičkoga kretanja korisnika usluga te mreže.</p> <p>Podaci o mobilnim telefonskim razgovorima u minutama uključuju post-paid i pre-paid korisnike.</p> <p>SMS poruke (Short Message Service) jesu kratke tekstualne poruke. U ukupan broj SMS poruka uključeni su pre-paid i post-paid korisnici.</p>
3.5 Statistička jedinica	Poslovni subjekti registrirani prema KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) u oblasti telekomunikacija u području J, u razredima 61.10. – Djelatnosti žičane telekomunikacije, 61.20 – Djelatnosti bežične telekomunikacije i 61.90 – Ostale telekomunikacijske djelatnosti.
3.6 Statistička populacija	Poslovni subjekti registrirani prema KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) u oblasti telekomunikacija u području J, u razredima 61.10. – Djelatnosti žičane telekomunikacije, 61.20 – Djelatnosti bežične telekomunikacije i 61.90 – Ostale telekomunikacijske djelatnosti.
3.7 Referentno geografsko područje	Podaci se odnose na Federaciju Bosne i Hercegovine.
3.8 Vremenska pokrivenost	1998.-2018.
3.9 Bazni period	Za istraživanje o telekomunikacijskoj opremi, mreži i uslugama računa se godišnji indeks (na prethodnu godinu).
4. Jedinica mjere	Automatske telefonske centrale (međunarodne, tranzitne i pristupne), javne telefonske govornice sa automatskom naplatom, broj iznajmljenih linija, broj glavnih telefonskih linija, broj glavnih telefonskih linija koje služe domaćinstvima, pretplatnici u mobilnoj telefonskoj mreži, internet pretplatnici, ISDN pretplatnici, DSL pretplatnici; ukupni pozivi fiksne telefonije, pozivi od fiksne mreže ka mobilnoj mreži, ukupni pozivi mobilne telefonije, pozivi unutar mobilne mreže, pozivi od jedne mobilne mreže ka drugoj mobilnoj mreži, pozivi od mobilne mreže ka fiksnoj mreži, širokopojasni internetski promet u GB, međunarodni pozivi - dolazni i odlazni; broj SMS i MMS poruka.
5. Referentni period	Referenti period je godina.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

6.1 Pravni akti i drugi sporazumi	Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Sl. Novine FBiH" br. 63/03 i 9/09). Godišnji indikatori o telekomunikacijskoj opremi, mreži i uslugama, kao redovno istraživanje predviđeno je i Programom provođenja statističkih istraživanja za FBiH, za period 2013 - 2016, kao i Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2016. godinu. Metodologija istraživanja se temelji na Uredbi Vijeća EZ-a o aerodromskim uslugama br.1358/2003, 546/2005 and 158/2007
6.2 Razmjena (posredovanje) podataka	-
7. Povjerljivost	
7.1 Povjerljivost - politika	Statističku povjerljivost određuju članovi 36-42 Zakona o statistici U FBiH (Sl.novine FBiH, br.63/03 i 9/09). Navedena oblast je u potpunosti usklađena sa EU regulativama kojima se reguliše povjerljivost statističkih podataka.
7.2 Povjerljivost - postupanje sa podacima	Podaci se objavljuju na agregiranom nivou za Federaciju BiH. Individualni podaci predstavljaju službenu tajnu.
8. Politika diseminacije	
8.1 Kalendar objavljivanja	Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.
8.2 Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/01/KALENDAR-PUBLICIRANJA-2019.pdf
8.3 Pristup korisnika	Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (http://fzs.ba/index.php/publikacije/) i u bazi podataka (http://www.px-web.fzs.gov.ba/).
9. Učestalost diseminacije podataka	Rezultati ovog istraživanja se objavljuju godišnje, u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1 Saopćenja	Godišnje saopćenje o telekomunikacijskoj opremi, mreži i uslugama se objavljuje na web stranici, u pdf i excel formatu. http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/transport-i-komunikacije/
10.2 Publikacije	Mjesečni statistički pregled FBiH http://fzs.ba/index.php/publikacije/mjesečni-bilteni/ Statistički godišnjak/ljetopis http://fzs.ba/index.php/publikacije/statisticki-godisnjaciljetopisi/

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

10.3 On-line baza podataka	<p>Objavljaju se sljedeći podaci: Automatske telefonske centrale (međunarodne, tranzitne i pristupne), javne telefonske govornice sa automatskom naplatom, broj iznajmljenih linija, broj glavnih telefonskih linija, broj glavnih telefonskih linija koje služe domaćinstvima, pretplatnici u mobilnoj telefonskoj mreži, internet pretplatnici, ISDN pretplatnici, DSL pretplatnici; ukupni pozivi fiksne telefonije, pozivi od fiksne mreže ka mobilnoj mreži, ukupni pozivi mobilne telefonije, pozivi unutar mobilne mreže, pozivi od jedne mobilne mreže ka drugoj mobilnoj mreži, pozivi od mobilne mreže ka fiksnoj mreži, širokopojasni internetski promet u GB, međunarodni pozivi - dolazni i odlazni; broj SMS i MMS poruka.</p> <p>http://www.px-web.fzs.gov.ba/pxweb/bs-Latn-BA/Prijevoz%20i%20komunikacije%20-%20Transport%20and%20Communications/Prijevoz%20i%20komunikacije%20-%20Transport%20and%20Communications__Postanska%20i%20TK%20oprema%20i%20usluge/?tablelist=true&rxid=231dee7a-d09b-467b-8b6d-90c1ab2e52af</p>
10.4 Pristup mikro podacima	<p>Članom 39. Zakona je propisano:</p> <p>"U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica.</p> <p>O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti.</p> <p>Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje."</p> <p>U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.</p>
10.5 Drugo	Ne postoje druga sredstva diseminacije.
10.6 Dokumentacija o metodologiji	-
10.7 Dokumentacija o kvalitetu	Izvještaj o kvalitetu za statističko istraživanje o telekomunikacijskoj opremi, mreži i uslugama ne postoji, i izrada istog nije predviđena planom za 2018. godinu.
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1 Osiguranje kvaliteta	-
11.2 Procjena kvaliteta	-
12. Relevantnost	
12.1 Korisničke potrebe	-

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

12.2 Zadovoljstvo korisnika	Postoji istraživanje o zadovoljstvu korisnika koje je urađeno na nivou Federalnog zavoda za statistiku. Istraživanje za istraživanje o telekomunikacijskoj opremi, mreži i uslugama nije sprovedeno. Sa ciljem zadovoljenja potreba korisnika podataka Direktor Federalnog zavoda za statistiku donio je u junu 2016 "Upustvo za uređivanje statističkih publikacija". Ovim dokumentom se propisuje način rada i određuju standardi koji se moraju primijenjivati kod pripreme svih statističkih publikacija koje zavod objavljuje.
12.3 Kompletnost podataka	
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1 Opća tačnost procjene	U provođenju godišnjeg istraživanja o telekomunikacijskoj opremi, mreži i uslugama koristi se metod punog obuhvata.
13.2 Greška uzorkovanja	
13.3 Neuzoračka greška	
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1 Pravovremenost	Podaci se objavljuju 80 dana nakon završetka posmatranog perioda.
14.2 Tačnost	Nije bilo odstupanja od planiranih datuma objave.
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1 Uporedivost - geografska	Prilikom kreiranja uzorka u obzir nije uzet kriterij teritorijalne pripadnosti poslovnog subjekta (nivo kantona, općine i niže teritorijalne jedinice).
15.2 Vremenska uporedivost	
15.3 Usklađenost - cross domain	
15.4 Usklađenost - interna	Nije urađena analiza usklađenosti.
16. Troškovi i opterećenje	-
17. Revizija podataka	
17.1 Revizija podataka - politika	Ne postoji zvanična politika revizije.
17.2 Revizija podataka - praksa	Redovna revizija se vrši dva puta - prilikom prikupljanja podataka i finalna revizija pred objavu konačnih podataka. Moguća je i vanredna revizija u slučaju pojave suštinske greške, ili u slučaju metodoloških promjena.
18. Statistička obrada	
18.1 Izvor podataka	Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom, koristimo potpuni obuhvat.
18.2 Učestalost prikupljanja podataka	Podaci se prikupljaju godišnje.
18.3 Prikupljanje podataka	Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom, korištenjem upitnika (obrazac TEKOM/G), koji se dostavlja poštom, e-mailom i faksom.
18.4 Validacija podataka	U cilju poboljšanja kvaliteta podataka provjeravamo obuhvat i odgovor sa ciljem sto reprezentivnije odgovara, ispitujemo nelogicnosti (veliki rast ili pad prometa), utvrđujemo vrijednosti koje odstupaju znacajno od prosjeka.
18.5 Kompilacija podataka	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

18.6 Prilagođavanje	Indeksi se objavljuju u neprilagođenom, nominalnom obliku.
19. Komentar	